

Dosarul nr. 2ra-1259/22
2-19045760-01-2ra-07092022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. A. Costiuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Zmeu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Zmeu împotriva Iuliei Zmeu cu privire la partajarea sumelor bănești,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Dumitru Zmeu și a fost menținută hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

constată:

La data de 27 martie 2019, Dumitru Zmeu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Zmeu cu privire la partajarea sumelor bănești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 04 noiembrie 1995 a înregistrat căsătoria cu Iulia Zmeu.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătoriei Căușeni, căsătoria a fost desfăcută, fiind partajată casa personală a reclamantului construită cu prima soție.

A menționat că pe parcursul vieții în comun cu Iulia Zmeu, împreună au acumulat mijloace bănești în valoare de 10 000 de dolari SUA, 1300 de Euro și 54 000 de lei. Pârâta, cunoscând faptul că Banca Socială și Banca de Economii se află în proces de lichidare, fără să îl anunțe, a ridicat mijloacele bănești din cadrul instituțiilor financiare în perioada anilor 2011-2012 și prin înșelăciune, a transmis mijloacele bănești fiului din Abacan. Ulterior, a aflat că fiul pârâtei și-a procurat apartament.

Reclamantul a invocat că pârâta, prin viclenie, a perfectat casa lui personală la organul cadastral pe numele ei, mai apoi, tot prin viclenie, a depus banii pe numele ei, după care i-a extras și i-a transmis fiul său pentru a-i procura un apartament.

Dumitru Zmeu a solicitat partajarea a câte 1/2 pentru fiecare din mijloacele bănești în valoare de 10 000 de dolari SUA, 1300 de Euro și 54 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, acțiunea depusă de către Dumitru Zmeu a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 27 noiembrie 2019 Dumitru Zmeu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Dumitru Zmeu și a fost menținută hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pe numele Iuliei Zmeu au fost deschise 5 conturi bancare în cadrul BC „Banca Socială” SA, dintre care două conturi în valută străină și 3 conturi în monedă națională. Potrivit informației eliberate de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, pe numele Iuliei Zmeu a fost deschis un cont de depozit la 28 iunie 2012 în valută străină Euro cu plasarea în cont a mijloacelor bănești în valoare de 1000 de Euro, care au fost extrași de către deponenta Iulia Zmeu la 30 iulie 2012. La 28 iunie 2012 a mai fost deschis un cont în valută străină - în dolari SUA în valoare de 4000 de dolari SUA, care la fel au fost extrași la 30 iulie 2012. Tot la 30 iulie 2012 Iulia Zmeu a deschis un cont de depozit în monedă națională în valoare de 65 000 de lei, care a fost suplinit cu 2000 de lei la 11 decembrie 2012.

Instanța de apel a stabilit că potrivit aceleiași informații, la 26 februarie 2010 Iulia Zmeu a deschis un cont de depozit în monedă națională în valoare de 8000 de lei, 7000 de lei fiind extrași la 05 octombrie 2010. Iar la 26 februarie 2004 a mai fost deschis un cont în monedă națională în valoare de 3000 de lei, extrași la 26 februarie 2010.

Reieșind din circumstanțele stabilite, Curtea de Apel Chișinău a considerat că instanța de fond temeinic și legal a reținut că Dumitru Zmeu nu a făcut dovada faptului că acești bani i-au aparținut în exclusivitate ultimului, precum și faptul că aceste mijloace bănești au fost plasate și extrase fără știrea lui și au fost utilizate doar în favoarea pârâtei Iulia Zmeu. Or, în cadrul ședinței de judecată, fiind audiată în calitate de martor, Tamara Afanasiuic a comunicat că familia Zmeu timp de mai mulți ani, inclusiv anii 2010-2012, au reconstruit și renovat casa de locuit care i-a aparținut lui Dumitru Zmeu din prima căsnicie, fiind investiți mai mulți bani în acest sens, fapt ce nu a fost negat de către Dumitru Zmeu.

În aceste condiții și în lipsa unor probe din care să rezulte cu certitudine situația juridică a mijloacelor bănești, instanța de apel nu a putut reține ca fiind dovedite susținerile lui Dumitru Zmeu în ceea ce privește partajarea acestor mijloace bănești, or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept teme al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La data de 15 august 2022, Dumitru Zmeu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

A menționat că decizia contestată este nemotivată și ilegală. Instanța de apel eronat a reținut declarațiile martorului Tamara Afanasiuic, care a comunicat că familia Zmeu pe parcurs a mai mulți ani, inclusiv anii 2010-2012, au reconstruit și renovat casa de locuit care i-a aparținut lui Dumitru Zmeu din prima căsnicie, fiind investiți mai mulți bani în acest sens. Or, aceste declarații nu corespund adevărului, casa este veche și se dărâmă. Instanța de apel neîntemeiat a reținut că dânsul nu a negat faptul investirii banilor în reconstruirea casei de locuit, deoarece, din cauza stării grave a sănătății lui, nu s-a prezentat la nicio ședință de judecată, fiind în imposibilitate de a da explicații la cele declarate de martor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 08 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că 10 martie 2022 decizia motivată a instanței de apel a fost expediată doar la adresa electronică – 8800244@gmail.com, pe care Dumitru Zmeu nu a indicat-o în cererea de chemare în judecată și nici în cererea de apel. La adresa poștală indicată de către recurent în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, actul judecătoresc nu a fost expediat. La 19 iunie 2022, Dumitru Zmeu a depus cereri la Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Căușeni, sediul Centru, prin care a solicitat expedierea copieii deciziei din 08 decembrie 2021, indicând că până în prezent nu a recepționat-o (f.d. 243, 244, volumul I). Prin scrisoarea din 12 august 2022, Judecătoria Căușeni, sediul Centru a expediat la adresa poștală a lui Dumitru Zmeu copia deciziei instanței de apel (f.d. 242, volumul I).

Astfel, recursul, declarat la 15 august 2022, este în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Iulia Zmeu și a avocatului Ina Țmocno, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 69-72, volumul II), însă, intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Zmeu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Dumitru Zmeu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Dumitru Zmeu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Dumitru Zmeu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic